

FFURFLEN ASESU EFFAITH AR GYDRADDOLDEB SY'N CYNWYS DYLETSWYDD ECONOMAIDD-GYMDEITHASOL

(Diweddariad Mawrth 2021)

Cyfeiriwch at y canllawiau Asesu Effaith ar Gydraddoldeb cyfredol wrth gwblhau'r ddogfen yma. Pe hoffech chi gael arweiniad pellach, ffoniwch y Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant ar 01443 444529.

Rhaid cwblhau asesiad effaith ar gydraddoldeb ar ddechrau unrhyw gynnig i sicrhau bod tystiolaeth gadarn yn cael ei hystyried wrth wneud penderfyniadau. Bydd y dogfennau yma'n helpu'r Cyngor i ddod i benderfyniadau gwybodus, effeithiol a theg wrth sicrhau cydymffurfiad ag ystod o ddeddfwriaeth berthnasol, gan gynnwys:

- Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011
- Dyletswydd economaidd-gymdeithasol – Adrannau 1 i 3 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010

Bydd y ddogfen yma hefyd yn cyfrannu at ein dyletswyddau i greu Cymru sy'n fwy cyfartal sy'n rhan annatod o:

- Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Mae canllawiau ['Dyletswyddau Mapio - Cymru sy'n fwy cyfartal'](#) yn tynnu sylw at gydweddu ein dyletswyddau mewn perthynas â'r ddeddfwriaeth uchod.

ADRAN 1 – MANYLION Y CYNNIG

Swyddog Arweiniol:

Cyfarwyddwr Gwasanaeth:

Maes Gwasanaeth:

Dyddiad:

1.a) Beth ydych chi'n ei asesu o ran effaith?

Strategaeth/Cynllun	Ail-Fodelu Gwasanaeth/Cau Gwasanaeth	Polisi/Gweithdrefn	Arfer	Gwybodaeth/Datganiad Swydd
☐	☐	☐	☐	☐

1.b) Beth yw enw'r cynnig?

1.c) Nodwch drosolwg o'r cynnig gan ddarparu unrhyw ddolenni ategol i adroddiadau neu ddogfennau.

1.d) Amlinellwch ble mae deddfwriaeth neu sbardunau eraill fel cod ymarfer yn effeithio ar gyflawni'r cynnig yma.

1.e) Amlinellwch pwy mae'r cynnig yma'n effeithio arno:

- Defnyddwyr Gwasanaeth
- Gweithwyr
- Y Gymuned Ehangach

ADRAN 2 – PRAWF SGRINIO – A OES ANGEN ASESIAID EFFAITH AR GYDRADDOLDEB LLAWN?

Caiff sgrinio ei defnyddio i benderfynu a yw'r fenter yn cael effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar grwpiau gwarchoddedig. Lle mae effeithiau negyddol yn cael eu nodi ar gyfer grwpiau gwarchoddedig rhaid cynnal Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb llawn.

Rhowch gynifer o fanylion â phosibl ynglŷn â sut y bydd y cynnig yn effeithio ar y grwpiau canlynol. Efallai na fydd hyn yn negyddol o reidrwydd, ond gallai effeithio ar grŵp sydd â nodwedd unigol mewn ffordd benodol.

Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011

Mae Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor roi "sylw dyledus" i'r angen i gael gwared ar wahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithlon; hybu cyfle cyfartal rhwng gwahanol grwpiau; a meithrin cysylltiadau da rhwng gwahanol grwpiau. Rhowch dull croestoriadol ar waith wrth gydnabod y gallai fod gan unigolyn fwy nag un nodwedd warchoddedig.

<u>Nodweddion</u> <u>Gwarchoddedig</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Oedran (<i>Grwpiau oedran penodol h.y. pobl ifainc neu bobl hŷn</i>)	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
Anabledd (<i>pobl sydd ag anableddau gweladwy ac anweladwy neu gyflyrau iechyd tymor hir</i>)	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
Ailbennu Rhywedd (<i>unrhyw un sydd â hunaniaeth rhywedd neu fynegiant rhywedd yn wahanol i'r rhywedd a neilltuwyd iddo adeg ei enedigaeth gan</i>)	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		

<u>Nodweddion</u> <u>Gwarchoddedig</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<i>gynnwys hunaniaethau anneauaid)</i>			
Priodas a Phartneriaethau Sifil <i>(pobl sy'n briod neu mewn partneriaethau sifil)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
Beichiogrwydd a Mamolaeth <i>(Menywod sy'n feichiog/ar gyfnod mamolaeth)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
Hil <i>(grwpiau ethnig neu o dras h.y. grwpiau'r lleiafrifoedd ethnig, Sipsiwn, Roma a Theithwyr)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
Crefydd neu Gred <i>(pobl sydd â gwahanol grefyddau a chredoau athronyddol gan gynnwys pobl heb unrhyw gredoau)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
Rhyw <i>(Menywod a dynion, merched a bechgyn)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
Cyfeiriadedd Rhywiol	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		

<u>Nodweddion</u> <u>Gwarchoddedig</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<i>(deurywiol, hoyw, lesbiaidd, heterorywiol)</i>			

Oherwydd ymrwymiadau'r Cyngor i ddarparu cyfleoedd i'r grwpiau canlynol o bobl, hoffem ni i chi ystyried yr effaith arnyn nhw:

	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Cymuned y Lluoedd Arfog <i>(unrhyw un sy'n gwasanaethu, wedi gwasanaethu, aelodau o'r teulu a'r rhai sydd mewn profedigaeth)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
Cynhalwyr <i>(Unrhyw un o unrhyw oedran sy'n darparu gofal di-dâl)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		

Os yw'r prawf sgrinio cychwynnol wedi nodi effeithiau negyddol yna **rhaid** cynnal asesiad effaith ar gydraddoldeb llawn (adran 4). Serch hynny, os ydych chi'n penderfynu ar ôl cynnal prawf sgrinio nad yw'n berthnasol i chi gynnal asesiad effaith ar gydraddoldeb llawn, nodwch esboniad digonol isod:

Ydych chi'n fodlon bod gyda chi ddigon o dystiolaeth i gyfiawnhau'ch penderfyniad?

Oes Nac oes

Enw:

Swydd:

Dyddiad:

Anfonwch gopi o'r ffurflen sgrinio gyflawn yma at y Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant.

NODWCH – mae asesiad effaith ar wahân ar gyfer y Gymraeg. Rhaid ei gwblhau hefyd yn unol â'r cynigion.

Dim ond os yw cynigion o natur strategol neu wrth adolygu penderfyniadau strategol blaenorol y mae'n rhaid cwblhau Adran 3 *Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol*. Mae diffiniad o 'natur strategol' ar gael ar dudalen 6 o'r Canllawiau Paratoi ar gyfer Cychwyn y Ddyletswydd Gymdeithasol-economaidd Llywodraeth Cymru.

ADRAN 3 – DYLETWSYDD ECONOMAIDD-GYMDEITHASOL (PENDERFYNIADAU STRATEGOL YN UNIG)

Mae'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol yn rhoi cyfle i ni wneud pethau'n wahanol a mynd i'r afael ag anghydraddoldeb sydd wirioneddol wrth wraidd gwneud penderfyniadau allweddol. Mae anfantais economaidd-gymdeithasol yn golygu byw ar incwm isel o gymharu ag eraill yng Nghymru, heb fawr o gyfoeth cronodig, os o gwbl, gan arwain at ragor o amddifadedd materol. Mae hyn yn y pen draw yn cyfyngu ar y gallu i unigolion gael gafaél ar nwyddau a gwasanaethau sylfaenol.

Ystyriwch y grwpiau agored i niwed ychwanegol yma a'r effaith y mae modd i'ch cynnig ei chael arnyn nhw:

<ul style="list-style-type: none">• Rhieni sengl a theuluoedd sy'n agored i niwed• Pensiynwyr• Plant sy'n derbyn gofal• Pobl ddigartref• Myfyrwyr• Cartrefi oedolion sengl	<ul style="list-style-type: none">• Pobl sy'n byw mewn rhai o ardaloedd mwyaf difreintiedig Cymru• Pobl â sgiliau isel o ran llythrennedd a rhifedd• Pobl sydd wedi ymwneud â'r system loches• Pobl sy'n camddefnyddio sylweddau• Pobl o bob oed sy'n gadael lleoliad gofal• Pobl sy'n ymwneud â'r system cyfiawnder troseddol
---	---

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<u>Incwm isel/Tlodi o ran Incwm</u> <i>(does dim modd i'r unigolyn fforddio gwneud taliadau rheolaidd fel talu biliau, prynu bwyd a dillad, talu am gludiant ac ati.)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
<u>Cyfoeth Isel a / neu Dim Cynilion</u> <i>(digon o arian i dalu am gostau byw sylfaenol a thalu biliau ond heb unrhyw gynilion i ddelio ag unrhyw wariant annisgwyl a dim darpariaethau ar gyfer y dyfodol)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
<u>Amddifadedd Materol</u> <i>(methu â chael mynediad at wasanaethau na chynnyrch sylfaenol h.y. cynhyrchion ariannol fel yswiriant bywyd, atgyweirio/amnewid nwyddau trydanol sydd wedi torri, cadw'r cartref yn gynnes, hobiau ac ati.)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<u>Amddifadedd o ran Ardal</u> <i>(Lle rydych chi'n byw (ardaloedd gwledig), lle rydych chi'n gweithio (mynediad at drafnidiaeth gyhoeddus)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
Cefndir economaidd-gymdeithasol <i>(dosbarth cymdeithasol h.y. addysg, cyflogaeth ac incwm rhieni)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		
Anfantais economaidd-gymdeithasol <i>(Yr effaith gronnus y bydd y cynnig yn ei chael ar bobl neu grwpiau oherwydd eu nodwedd(ion) gwarchoddedig neu eu bregusrwydd neu oherwydd eu bod eisoes dan anfantais)</i>	Cadarnhaol/Negyddol/Niwtral		

ADRAN 4 – ASESIAID EFFAITH AR GYDRADDOLDEB LLAWN

Dylech ddefnyddio'r wybodaeth a gasglwyd yn ystod y cam sgrinio i'ch cynorthwyo i nodi effeithiau negyddol / andwyol posibl a nodi'n glir pa grwpiau sy'n cael eu heffeithio.

- 4.a) O ran unrhyw effaith anghymesur/negyddol/andwyol y byddai'n bosibl i'r cynnig ei gael ar grŵp gwarchoddedig, nodwch y camau y byddai modd eu cymryd i leihau'r effaith yna ar gyfer pob grŵp sydd wedi'i nodi? **Atodwch gynllun gweithredu ar wahân os yw'r effeithiau'n rhai sylweddol.**
- 4.b) Os yw ffyrdd o leihau'r effaith wedi cael eu nodi ond dydyn nhw ddim yn bosibl, esboniwch hyn.
- 4.c) Rhowch fanylion unrhyw ddata neu ymchwil sydd wedi arwain at eich rhesymeg uchod, yn enwedig y ffynonellau wedi'u defnyddio i sefydlu demograffeg defnyddwyr gwasanaethau/aelodau o staff.
- 4.d) Rhowch fanylion sut aethoch chi ati i ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaethau/aelodau o staff ar y cynigion a'r camau a gymerwyd i osgoi unrhyw effaith anghymesur ar grŵp gwarchoddedig. Esboniwch sut rydych chi wedi defnyddio adborth i ddylanwadu ar eich penderfyniad.
- 4.e) Ydych chi'n fodlon bod y broses ymgysylltu yn cydymffurfio â gofynion y Dyletswyddau Statudol Cydraddoldeb ac Dyletswyddau Statudol Economaidd-Gymdeithasol?
- Ydw Nac ydw

CAM 5 – MONITRO, GWERTHUSO AC ADOLYGU

- 5a) Amlinellwch isod sut y bydd y cynnig yn cael ei fonitro unwaith y bydd yn cael ei weithredu:

- 5b) Erbyn pryd bydd raid i chi adolygu gwerthusiad y cynnig?

- 5c) Pwy sy'n gyfrifol am fonitro ac adolygu'r cynnig?

- 5d) Sut bydd canlyniadau'r broses fonitro'n cael eu defnyddio i ddatblygu cynigion yn y dyfodol?

ADRAN 6 – ADOLYGU

Ar gyfer pob cynnig polisi, p'un a yw'n Benderfyniad Allweddol Arwyddocaol ai peidio, rhaid i chi anfon yr asesiad yma at y Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant – cydraddoldeb@rctcbc.gov.uk a'r Garfan Ymgynghori ac Ymgysylltu – ymgyngoriad@rctcbc.gov.uk yn y lle cyntaf ar gyfer rhywfaint o arweiniad cychwynol ac adborth.

Yn rhan o'r Broses Asesu Effaith ar y Gymraeg, Cydraddoldeb a'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol, dylai pob cynnig sy'n dod o fewn y diffiniad o Benderfyniad Allweddol Arwyddocaol gael ei osod ger bron Swyddogion y Panel Adolygu. Mae swyddogion o bob rhan o Wasanaethau'r Cyngor yn rhan o'r panel yma ac mae'n gweithredu'n ffrind beirniadol cyn i'ch adroddiad gael ei gwblhau a'i gyhoeddi ar gyfer cymeradwyaeth gan y Cabinet / Uwch Reolwyr y Cyngor.

Os yw'r cynnig yma'n cael ei ystyried yn Benderfyniad Allweddol Strategol, anfonwch eich asesiad effaith, cynnig polisi/adroddiad a'ch adroddiad ymgynghoriad wedi'u cwblhau i gyfeiriad e-bost – BusnesyCyngor@rctcbc.gov.uk – fel bod modd trefnu Panel Adolygu i drafod eich cynnig. Darllenwch ein dogfen ganllaw i gael rhagor o wybodaeth am beth yw Penderfyniad Allweddol Sylweddol.

Mae'n bwysig cadw cofnod o'r broses yma fel bod modd i ni ddangos sut rydyn ni wedi ystyried ac ymgorffori ystyriaethau Amrywiaeth/Economaidd-gymdeithasol lle bynnag y bo modd. Sicrhewch eich bod chi'n diweddarau'r rhannau perthnasol isod ar y cyd â'r adrannau perthnasol

Sylwadau'r Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw newidiadau a wnaed yn dilyn ystyriaethau gan Swyddogion y Panel Adolygu
Sylwadau'r Adran Ymgynghori	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw welliannau a wnaed yn dilyn yr ymgynghoriad
Sylwadau Swyddogion y Panel Adolygu	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw newidiadau a wnaed yn dilyn ystyriaethau gan Swyddogion y Panel Adolygu

--	--	--

ADRAN 7 – CRYNODEB O EFFEITHIAU'R CYNNIG

Rhowch grynodeb o'r asesiad effaith isod, gan gynnwys rhai o'r prif effeithiau cadarnhaol a negyddol, ynghyd â throsolwg o'r camau rydych chi wedi'u cymryd ers yr asesiad effaith i gyfrannu'n well at ragor o effeithiau cadarnhaol. Rhaid cynnwys y crynodeb hwn yn yr adran Ystyriaethau Cydraddoldeb sy'n rhan o dempled adroddiad Uwch Reolwyr y Cyngor/y Cabinet. Nid yw'n ddigonol i ysgrifennu 'Gweler yr adroddiad llawn yn Atodiad X'. Rhaid i'r asesiad effaith gael ei gyhoeddi ochr yn ochr â'r adroddiad.

Mae Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb wedi'i gwblhau ac mae'r prif ganfyddiadau fel a ganlyn:

ADRAN 8 – AWDURDODI

Swyddog Arweiniol:

Enw:

Swydd:

Dyddiad:

Rwy'n argymhell bod y cynnig:

- Yn cael ei roi ar waith heb unrhyw newidiadau
- Yn cael ei roi ar waith gan ystyried y camau lliniaru sydd wedi'u hamlinellu
- Yn cael ei wrthod oherwydd effeithiau negyddol anghymesur y bydd y cynnig yn eu cael ar grwpiau gwarchoddedig neu oherwydd anfantais economaidd-gymdeithasol

Cymeradwyaeth y Pennaeth Gwasanaeth/Cyfarwyddwr:

Enw:

Swydd:

Dyddiad:

Cyflwynwch yr asesiad effaith yma gydag unrhyw Adroddiadau i'r Cabinet/Uwch Reolwyr y Cyngor.